

«СКОВОРОДИНІВСЬКА ГЕОГРАФІЯ» ПОКАЗАЛА МАЛОВІДОМІ МІСЦЯ, ДЕ БУВАВ ФІЛОСОФ

Владислав Проненко на презентації в Полтаві

У Чорнухах, Лубнах та Полтаві презентували трисерійний документальний фільм «Сковородинівська географія». Його автор – харківський журналіст Владислав Проненко, півтора року збирав відеоматеріали. Для цього він проїхав від Чорнух до лінії розмежування. Побував у Лохвиці, Охтирці, Лебедині, Бахмуті – скрізь, де ступала нога Сковороди

Владислав Проненко 2,5 роки в документалістиці. Створив 6 серій «Східного фронту», цикл «Харківські завулки», фільми «Слобідська місія великого митрополита» (про Андрія Шептицького) та «Спасибі, брати Шемети». «Сковородинівську географію» знімав власним коштом, з двома операторами та ентузіастами, яких знаходив на місці. Часто в кадрі з'являвся актор, перевдягнений під Сковороду – наче його дух повертався на ті стежки, якими колись ходив живий мислитель.

— Ідея створення такого фільму виникла давно – ще коли ми ставили пам'ятник Сковороді у Харкові, — розповідає Владислав Проненко. — Про філософа вже зняли 10 документальних фільмів, але всі вони однакові, і їх нудно дивитись. Розповідати його біографію і філософські трактати – заснути можна. Мені хотілося зняти щось цікаве, проїхати місцями, де він бував. Часто там навіть не ступала нога сквородинознавців. Оминув

тільки Сковородинівку, бо про неї весь світ і так знає. А от про Бахмут (колишній Артемівськ), де був Троїцький собор, мало кому відомо. Там теж ступала нога мудреця, і нині про це нагадує лише меморіальна дошка.

На презентаціях фільму «Сковородинівська географія» переглядали всі три 15-хвилинні серії. Ця робота Владислава Проненка отримала схвальні відгуки як пересічних глядачів, так і поважних літературознавців.

— У моєму світобаченні Сковорода поєднав два краї України, які для мене є рідними – Полтавщину і Луганщину. Я народився у Хитцях Лубенського району, а до конфлікту на Сході працював у Луганському університеті. У мене з місцями, де ходив Сковорода, асоціюється моя мала батьківщина. Але кожен із нас по-своєму йде до Сковороди. От Владислав Проненко проніс своє бачення через маловідомі сторінки життя мудреця, — сказав член Національної спілки письменників України, доктор філологічних наук, професор Олексій Неживий. — Філософ створив свій світ, але він був змодельованим, вигаданим, особливо в шкільних підручниках. Тому фільм «Сковородинівська географія» — це доступний навчальний матеріал, бо часто Сковороду подають штампами й без візуалізацій. А стежки Сковороди хоч і важкі, але захоплючі.

Глядачі на полтавських презентаціях також акцентували увагу

на тому, що треба знати видатних українців, а тим більше земляків. А такі фільми, як «Сковородинівська географія», збирають біографію по крупинках і духовно збагачують. Для всіх охочих ця робота Владислава Проненка доступна в інтернеті.

Зберегти будівлю, у якій жив Сковорода – ініціатива Полтавського медіа-клубу

На презентації у Полтавській обласній бібліотеці імені Котляревського не тільки фільм дивились, а й збирали підписи під зверненням до Прем'єр-міністра та міністра культури України.

— Чи можемо ми уявити, щоб німці не шанували матеріальну пам'ять своїх видатних філософів – Канта, Гегеля? А наш Григорій Сковорода – філософ планетарного масштабу – і знищено практично все. Ясно, що багато років минуло. Але те, що вціліло, невже ми не можемо привести до нормального вигляду? — наголошує президент Полтавського медіа-клубу Людмила Кучеренко. — У селищі Бабаї Харківської області руйнується садиба Щербініних, у якій 5 років жив Сковорода та писав «Байки харківські». Ми хочемо повернути увагу до цієї пам'ятки, щоб виділили кошти на реставрацію об'єкту. Бо в Україні залишилось тільки два приміщення, які пам'ятають живого філософа. Це будівлі в Бабах та Сковородинівці.

Напередодні презентації Полтавщиною Лубенський медіа-клуб вручив Владиславу Проненку премію ім. Василя Симоненка. Це його перша нагорода за 29 років у журналістиці. Журналіст планує продовжити зйомки серіалу «Східний фронт» та осучаснити радянську п'єсу Кавалерідзе «Григорій і Параскева».

Наступний публічний показ «Сковородинівської географії» відбудеться у Харкові, на презентації академічної збірки творів «Григорій Сковорода» Леоніда Ушкалова, з яким Владислав Проненко вчився на одному курсі.

Марина ФРАНЧУК